PRIFYSGOL ABERYSTWYTH UNIVERSITY

YR AROLWG BUSNES FFERM YNG NGHYMRU

Llyfryn Incwm Fferm Cymru
Canlyniadau 2022/23

CYNNWYS **Tudalen**

Rhagair 1

Trosolwg 2

Cyflwyniad 4

Diffiniadau o Derminoleg a Nodiadau Eglurhaol 5

Data Fferm Gyfan

Ffermydd mynydd gwartheg a defaid 7
Ffermydd mynydd defaid 9
Ffermydd ucheldir gwartheg a defaid 11
Ffermydd llawr gwlad gwartheg a defaid 13
Ffermydd godro: ardaloedd llai ffafriol 15
Ffermydd godro: llawr gwlad 17

Data Elw Bras

Defaid mynydd 19
Defaid ucheldir 19
Defaid llawr gwlad 20
Buchod sugno llawr gwlad 20
Buchod sugno ucheldir 21
Buchod sugno mynydd 21
Buchod godro ardaloedd llai ffafriol 22
Buchod godro llawer gwlad 22

Data Costau Cynhyrchu

Costau cynhyrchu cig oen 23
Costau cynhyrchu llaeth 23
Costau cynhyrchu cig eidion: lloi sugno 24
Costau cynhyrchu cig eidion: pesgi 24

Anghenion Elw Fferm 25

Prifysgol
Aberystwyth
University

Llyfryn Incwm Fferm Cymru
Canlyniadau 2022/23

Arolwg Busnes Fferm

Athrofa y Gwyddorau Biolegol, Amgylcheddol a Gwledig
Prifysgol Aberystwyth
Gogerddan
Aberystwyth
Ceredigion SY23 3EE

Cyfarwyddwr

Tony O'Regan

Staff yr Uned

Alix Arndt
Charlotte Bailey
Paul Heyhoe
Brenda Jones
Huw Morris
Dafydd Owen
Mirain Richards
Tegid Roberts
Huw Williams
Ian Williams

Ffôn: 01970 622253
E-bost: farmsurv@aber.ac.uk
www.aber.ac.uk/cy/ibers/research-and-enterprise/fbs

Rhagair

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi bod yn ymchwilio incwm ffermydd Cymru ers dros 85 o flynyddoedd. Mae'r Arolwg, a'i adnabyddir fel yr un mwyaf awdurdodol ar sefyllfa ariannol a pherfformiad incwm ffermydd, yn darparu gwybodaeth i wneuthurwyr polisi ar gyflwr economaidd y diwydiant a data meincnodi gwerthfawr ar gyfer asesu perfformiad ffermydd unigol.

Mae'r llyfryn hwn yn seiliedig ar yr Arolwg Busnes Fferm (ABFf) llawn sy'n cynnwys gwybodaeth a gasglwyd ar dros 550 o ffermydd Cymru a ddewiswyd ar hap. Bwriad y llyfryn yw darparu teclyn meincnodi sy'n hawdd ei ddefnyddio i ffermwyr, ac mae'n cynnwys y wybodaeth ariannol a ffisegol ddiweddaraf am y prif fathau o ffermydd yng Nghymru. Mae'r canlyniadau a ddangosir yn cynnwys addasiadau i rai agweddau o fethodoleg yr ABFf a'r ffordd o gyflwyno canlyniadau. Er enghraifft, mae mewnbynnau tybiannol megis gwerth rhentu ar gyfer ffermydd ym meddiant y perchennog a llafur di-dâl wedi cael eu cymryd allan tra bo taliadau cyllid wedi cael eu cynnwys, er mwyn i'r ffigurau hyn gynrychioli costau gwirioneddol. Mae'r llyfryn hwn yn dangos llafur di-dâl i gyfeirio yn unig ac ond yn cynnwys rhai mathau o ffermydd. Felly, ar gyfer cynnal unrhyw ddadansoddiad cynhwysfawr ac ar gyfer dadansoddi tueddiadau blwyddyn ar flwyddyn ar incwm, cyfeiriwch at y canlyniadau llawn a gyhoeddwyd arlein fel *ABFf yng Nghymru: Canlyniadau Ystadegol*.

Mae gwerth yr Arolwg yn dibynnu arno'n cynrychioli ffermio yng Nghymru ac felly mae'n ddymunol cael trosiant bach o ffermydd fel y gellir cynnwys rhai newydd yn rheolaidd. Rhaid i unrhyw ffermydd newydd a gaiff eu recriwtio fod o fath a maint addas ac felly'n gallu disodli ffermydd sy'n gadael yr Arolwg. Os oes gennych ddiddordeb mewn gwybod mwy am yr Arolwg a/neu gymryd rhan yn yr Arolwg, cysylltwch â mi.

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi bod yn gysylltiedig ag astudiaethau'r tir ers 1878 a'r ABFf yw ei chytundeb ymchwil hynaf. Priodol felly fy mod yn cydnabod yn ddiolchgar y nifer fawr o ffermwyr ledled Cymru sydd wedi sicrhau bod gwybodaeth fanwl ar gael; eu cyfrifwyr a'u hymgynghorwyr sydd wedi cynorthwyo gyda darparu data, Llywodraeth Cymru, sy'n ariannu'r Arolwg presennol a staff yr Arolwg, ddoe a heddiw.

Tony O'Regan (tor@aber.ac.uk)
Cyfarwyddwr yr Arolwg Busnes Fferm

Trosolwg

Mae canlyniadau'r llyfryn hwn yn cynnwys y blynyddoedd cyfrifo a ddaeth i ben rhwng 31 Rhagfyr 2022 a 31 Mawrth 2023 ac maent felly'n adlewyrchu amodau ffermio rhwng Ionawr 2022 a Mawrth 2023. Bwriad y trosolwg hwn yw rhoi cyd-destun a chipolwg o'r cyfnod y mae'r canlyniadau'n ei gynrychioli.

Roedd cynhaeaf rhesymol 2021 a gaeaf mwyn, ond gwlyb, 21/22, tra'n lleihau'r pwysau ar stociau'r gaeaf, wedi gohirio troi allan. Roedd gwanwyn sych, mwyn yn gyfyngiad ar dyfiant glaswellt a haf hir, sych a chynnes yn rhoi amodau delfrydol ar gyfer cynaeafu er bod y cnwd yn isel, yn enwedig porthiant. Arweiniodd hydref cynnes at dyfiant porthiant da ac fe wnaeth gwanwyn mwyn, sych a chynnar 22/23 leihau'r pwysau ar borthiant y gaeaf. Fodd bynnag, roedd llawer o ffermydd yn dal i fod yn brin o stociau ac felly yn gorfod prynu porthiant a gwerthu stoc yn gynnar.

Darparodd tywydd y gwanwyn amodau ŵyna a phesgi da. Arhosodd prisiau defaid yn debyg i'r flwyddyn flaenorol am y rhan fwyaf o'r tymor ar gyfer pob math o stoc, ond disgynnodd yn ddiweddarach. Roedd prisiau difa yn gryf, ond roedd gwlân, er eu bod yn uwch na 2021, yn dal yn hanesyddol isel. Parhaodd prisiau gwartheg wedi'u pesgi yn uchel am y mwyafrif o'r tymor er i brinder porthiant gorfodi rhai i werthu'n gynnar. Arhosodd prisiau gwartheg difa a stôr yn gryf fel y gwnaeth prisiau heffrod. Cafodd prisiau mewnbwn uwch ym mhob sector effaith sylweddol ar yr elw.

Cynyddodd pris llaeth trwy gydol y gwanwyn a'r haf gan gyrraedd uchafbwynt o dros 50c y litr i rai a pharhau'n uchel am weddill y cyfnod. Fodd bynnag, gwrthbwyswyd rhywfaint o'r cynnydd hwn gan gostau mewnbwn uwch. Arhosodd prisiau stoc llaeth yn gryf am y cyfnod cyfan, er bod amrywioldeb rhwng rhanbarthau, cytundebau, prynwyr a systemau yn parhau fel y gwnaeth pryderon a phwysau parhaus y diciau.

Gyda stociau isel a galw mawr am gnydau ar ddechrau'r cyfnod, roedd y prisiau'n gryf ac yn parhau felly am y tymor cyfan. Roedd y tymor sych a materion cyflenwad/cost agrocemegol yn gwrthbwyso rhai o'r prisiau uwch. Fe wnaeth ansicrwydd parhaus leihau'r ardaloedd plannu rhai hadau olew a mewnbwn cnydau dwys. Unwaith eto roedd cnwd tatws ac india-corn yn drafferthus gydag amodau sych, ac roedd prisiau'n amrywio.

Mae pryder am broffidioldeb fferm o ganlyniad i chwyddiant cynyddol mewnbynnau a phwysau cysylltiedig ynghyd â

agwedd negyddol parhaus y cyhoedd am ffermio a newid hinsawdd ac ati yn arwain at heriau cynllunio busnes, mwy o bryder, straen a dirywiad yn lles meddwl ffermwyr.

Roedd agweddau eraill o bwys yn ystod y cyfnod yn cynnwys:- Codiadau mawr mewn costau mewnbynnau yn ymwneud â Masnach/Gwrthdaro ac yn arbennig tanwydd a thrydan; Mwy o bwysau ar gyllid fferm a chyfraddau llog sy'n cynyddu'n sylweddol; Prisiau mewnforio uwch ar gyfer agrogemegolion, prisiau gwrtaith uchel ac ansicr, a chostau deunyddiau adeiladu; Argaeledd a chostau peiriannau, offer a phartiau; Pryder parhaus ynghylch disodli incwm a gollwyd o'r Taliad Sylfaenol, cynlluniau amgylcheddol/cymhwysedd yn y dyfodol a pholisïau amaethyddol y DU yn y dyfodol; Argaeledd llafur gwael a chostau llafur uwch; Llai o dir ar gael a chost uwch tir a phori ar rent; Pwysau cynyddol sylweddol a pharhaus ar fentrau moch a dofednod gyda llawer yn rhoi'r gorau i gynhyrchu; Pryderon ynghylch cydymffurfiaeth a chostau Troi Treth yn Ddigidol i ffermwyr llai; Ehangu NVZs a goblygiadau storio/defnyddio slyri/tail; Materion defnyddio ac echdynnu dŵr.

Mae'r canlyniadau a gyflwynir yn amlygu gwahaniaethau perfformiad mawr. Er enghraifft, roedd y traean uchaf o elw ffermydd gwartheg a defaid mynydd o £ fesul hectar effeithiol dros ddwbl y cyfartaledd a gyflawnwyd. Yn yr un modd, ar ffermydd llaeth gwnaeth y cynhyrchwyr traean uchaf elw net o 14c/l yn fwy na'r traean isaf. Dangosodd cynhyrchwyr cig amrywiaeth tebyg gyda chynhyrchiant cig oen yn amrywio o wneud elw o 55c/kg i golli 114c/kg, a chig eidion sugno o 62c/kg plws i finws 116c/kg. Fodd bynnag, nid yw'r un o'r canlyniadau hyn yn ystyried cost llafur y ffermwr, ac mae ei absenoldeb, os caiff ei gamddefnyddio, yn rhoi darlun ffug o economeg cynhyrchu fferm. Y sector llaeth sy'n dangos hyn orau gan y gall costau llafur a phensiwn yn unig ychwanegu dros 10c/l, sydd wedyn yn gwthio costau cynhyrchu ar gyfer y traean uchaf i 37c/l a'r traean isaf yn nes at 47c/l.

Mae angen rhoi sylw arbennig hefyd i gyfraniad presennol Cynllun y Taliad Sylfaenol, cymorthdaliadau eraill, incwm amrywiol ac amrywiol i'r llinell waelod. Er enghraifft, cyfrannodd y pedwar hyn tua 25% o gyfanswm yr incwm (allbynnau) a 153% o'r elw, ar gyfartaledd, ar gyfer ffermydd gwartheg a defaid yr ucheldir. Gyda'r lefelau hyn o ddibyniaeth, mae'n anodd gweld faint o ffermydd Cymru sydd ag opsiynau cyfyngedig ar gyfer newid mentrau a/neu systemau ffermio, a all fod yn broffidiol heb ddibynnu ar incwm nad yw'n ymwneud â ffermio a thaliadau cymorth Llywodraeth Cymru.

Cyflwyniad

Mae proffidioldeb yn ganolog i unrhyw fusnes fferm, er y bydd gan ffermwyr lawer o amcanion busnes a phersonol eraill. Gyda’r Taliad Sengl a Glastir yn cael eu disodli gan y Cynllun Ffermio Cynaliadwy yn 2025 a'r heriau economaidd parhaol eraill, dylai pob ffermwr wybod am eu costau cynhyrchu a sut maent yn cymharu â chostau cynhyrchwyr eraill. Mae’r amrywiaeth o ran perfformiad ac elw a welir yn y llyfryn hwn yn dangos ehangder y gwelliannau posib a thrwy gymharu neu ‘feincnodi’ perfformiad fferm, gellir adnabod ac ymateb i gryfderau a gwendidau’r busnes.

Mae’r canlyniadau yn y llyfryn wedi eu gosod allan fel a ganlyn gan ddangos data ar gyfer y busnesau yn gyfartalog â’r dreian uchaf o ran perfformiad:

1. Data Fferm Gyfan (Tudalennau 7 – 18)
Cyflwynir gyfrifon elw a cholled a mantolen gryno ar gyfer chwe gwahanol fath o fferm. Dengys y canlyniadau gyfartaledd elw neu golled y ffermydd hyn ynghyd â’r cyfartaledd fesul hectar. Dengys hefyd faint a graddfa stocio’r ffermydd ynghyd â dangosyddion perfformiad allweddol perthnasol.

2. Data Elw Bras (Tudalennau 19 – 22)
Yn y llyfryn ceir data ar gyfer wyth gwahanol fenter fferm. Mae elw bras yn cymharu incwm gyda chostau uniongyrchol cynhyrchu. Mae angen cryn ofal wrth ddefnyddio elw bras gan nad yw costau anuniongyrchol (sefydlog) y cynhyrchu yn cael eu hystyried.

3. Data Costau Cynhyrchu (Tudalennau 23 – 24)
Yn y llyfryn ceir costau cynhyrchu ar gyfer pedwar allbwn amaethyddol. Ystyrir cyfanswm cost cynhyrchu fesul uned. Trwy ystyried y costau uniongyrchol ac anuniongyrchol (a ddyfernir fesul uned da byw) mae cynhyrchwr mewn gwell lle i ystyried pa mor gystadleuol ac effeithiol yw’r fenter.

Diffiniadau o Derminoleg a Nodiadau Eglurhaol

Hectarau effeithiol (Eff. Ha.)	Golyga arwynebedd y fferm gyfan ar ôl tynnu arwynebedd ffyrdd, coetiroedd, tir diffaith ac adeiladau. Ystyrir porfa fras yn ôl ei arwynebedd cyfwerth o dir pori da.

Mathau o Ffermydd

Mynydd	Yn yr Ardal Dan Anfantais Fawr yn bennaf.
Ucheldir	Yn yr Ardal Dan Anfantais yn bennaf.
Llawr Gwlad	Y tu allan i'r Ardal Llai Ffafriol yn bennaf.

Data Fferm Gyfan

Penderfynu data fferm gyfan	Dynodir y cynhyrchwyr uchaf yn ôl elw ar ôl rhent a chyllid fesul hectar effeithiol.
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	Cymorthdaliadau na gafwyd eu dadgyplu e.e. cynllun Organig a Glastir.
Costau cnydau eraill	Yn cynnwys holl gostau porthiant a chnydau eraill e.e. hadau, chwistrellon, lapio a chortyn ond nid gwrtaith a chontractio.
Contractio penodedig	Contractio y gellir ei gysylltu â mentrau penodedig e.e. combeinio, cneifio a gwasgaru slyri.
Costau fferm cyffredinol	Yn cynnwys trydan, ffôn, yswiriant, trwyddedau, ffioedd proffesiynol a thanysgrifiadau.
Incwm amrywiol	Yn cynnwys contractio, rhent bythynnod, taliadau fforddfraint ac unrhyw incwm amrywiol arall. Yn cynnwys elw o unrhyw fentrau arall sydd ddim yn arddangos.
Cyfran o'r fferm a berchnogir	Gwerth Net wedi ei fynegi fel canran o'r asedau cyfan.
Cyfradd Stocio (glu/adj.forage ha)	Unedau pori da byw fesul hectar o dir porthiant wedi'i gymhwyso.
Unedau Da Byw (LU) ac Unedau Pori Da Byw (GLU)	Cyfnewidir niferoedd da byw yn unedau da byw ar sail amcangyfrif o anghenion egni, er mwyn cyfrifo cyfanswm stocio'r da byw sy'n pori ar y fferm.
Buchod godro – allbwn arall	Allbwn net o werthu / brynu gwartheg a lloi. Hefyd yn cynnwys newid mewn gwerth.
Incwm o Gynhyrchu Egni	Yn cynnwys incwm o brosiectau cynhyrchu egni o eiddo'r ffermwr ac eraill, gan gynnwys gwynt, haul, biomas, dŵr, AD ac ati.

Llafur taledig	Cyfanswm y llafur a dalwyd yn cynnwys llafur achlysurol, rhan amser a llawn amser.
Llafur di-dâl (heb gynnwys ffermwr a'i briod)	Llafur di-dâl neu lafur a dderbynnir am daliad sydd yn llai na'r hyn a delir fel arfer am y gwasanaeth. Ni chaiff llafur di-dâl ei gynnwys yn yr elw ar ôl rhent a chyllid.
Costau tir	Yn cynnwys costau'n berthnasol i atgyweirio adeiladau ac adnoddau tir e.e. gwrychoedd, ffensio, walio, ffosydd a chlwydi. Hefyd yn cynnwys costau dŵr.
Cyllid	Yn cynnwys costau banc, taliadau llog ac unrhyw log prydlesu / hur-bryniant. Dim yn cynnwys ad-daliadau cyfalaf.
Data Elw Bras	Y pen ar sail y fuches / ddiadell. Dangosir i'r mentrau penodol drwy dynnu'r costau uniongyrchol (amrywiol) o'r allbwn perthnasol.
Costau da byw eraill	Prynu deunyddiau megis gwellt, comisiwn gwerthu a chostau penodol eraill y mentrau da byw.
Porthiant a chostau porthiant	Yn cynnwys costau eraill i borthiant, gwrtaith, contractio porthiant a chostau tir pori tymhorol.
Data Costau Cynhyrchu	Cyfrifir drwy rannu'r costau amrywiol a sefydlog gyda'r cilogram o gig (mewn pwysau byw) neu litr o laeth a gynhyrchir. Penodi'r y costau sefydlog ar unedau pori da byw ar ôl i'r cyfran o unrhyw dir âr a / neu incwm amrywiol gael ei ddidynnu. Yn drefnedig drwy elw net.
Adnewyddu buches/diadell	Newid yng ngwerth da byw magu, wedi ystyried gwerthiant anifeiliaid a phryniant anifeiliaid magu.
Pŵer a pheiriannau	Yn cynnwys atgyweirio peirianwaith, tanwydd, contractio arall a dibrisio peiriannau.
Adeiladau	Costau tir a dibrisiad adeiladau.
Elw net	Allbwn ar ôl cyfanswm costau mewnbwn i fentrau.
Meintiau sampl	Lle mae maint sampl yn pump neu lai o ffermydd, ni ddangosir data.

FFERMYDD MYNYDD GWARTHEG A DEFAID 2022/23

DATA FFERM GYFAN Nifer o ffermydd: 150

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	51,821	392	407
Defaid	58,660	444	527
Cnydau a phorthiant	3,107	24	31
Taliad Sylfaenol	26,340	199	225
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	5,516	42	70
Incwm o gynhyrchu egni	5,068	38	70
Incwm amrywiol	8,383	63	55
CYFANSWM ALLBYNNAU	**158,895**	**1,202**	**1,385**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	26,086	197	150
Costau tir pori tymhorol	7,069	53	73
Milfeddygol a meddyginiaethau	5,843	44	46
Costau da byw eraill	9,406	71	68
Gwrteithiau	8,154	62	65
Costau cnydau eraill	2,282	17	16
Contractio penodedig	5,845	44	40
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**64,685**	**488**	**458**
Llafur y telir amdano	4,662	35	32
Contractio arall a llogi peiriannau	760	6	6
Tanwydd a thrwsio	15,695	119	109
Dibrisiant peiriannau	14,928	113	108
Costau ffermio cyffredinol	13,354	101	99
Costau tir	5,153	39	32
Dibrisiant adeiladau	5,528	42	37
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**60,080**	**455**	**423**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**124,765**	**943**	**881**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**34,130**	**259**	**504**
Rhent	3,754	28	20
Cyllid	6,247	47	20
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**24,129**	**184**	**464**
Llafur di-dâl	7,666	58	58

FFERMYDD MYNYDD GWARTHEG A DEFAID 2022/23

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	75	8	67
CYFANSWM ASEDAU	1,936,249	309,714	1,608,099
CYFANSWM DYLEDION	138,560	78,196	150,024
		0	
GWERTH NET	**1,797,689**	**231,518**	**1,458,075**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	93	75	91

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	118.75	110.82
Ydau a chnydau eraill	0.94	0.68
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	43.60	81.87
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**163.29**	**193.37**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**132.14**	**135.43**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod sugno	38	36
Gwartheg eraill	81	87
Defaid magu	646	668
Defaid eraill	448	493

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.23	1.33
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	0.87	0.99
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ yoen)	96.55	96.40
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.86	0.90
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,470	1,462
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,013	1,042
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	0.94	0.96

FFERMYDD MYNYDD DEFAID 2022/23

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 91

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	10,365	74	91
Defaid	58,889	419	555
Cnydau a phorthiant	3,102	22	24
Taliad Sylfaenol	31,577	225	257
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	8,330	59	90
Incwm o gynhyrchu egni	945	7	7
Incwm amrywiol	7,453	53	96
CYFANSWM ALLBYNNAU	**120,661**	**859**	**1,120**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	17,985	128	150
Costau tir pori tymhorol	5,110	36	56
Milfeddygol a meddyginiaethau	4,740	34	39
Costau da byw eraill	5,628	40	55
Gwrteithiau	5,916	42	50
Costau cnydau eraill	1,484	11	13
Contractio penodedig	3,601	26	23
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**44,464**	**317**	**386**
Llafur y telir amdano	2,857	20	17
Contractio arall a llogi peiriannau	834	6	7
Tanwydd a thrwsio	11,726	83	94
Dibrisiant peiriannau	12,292	88	103
Costau ffermio cyffredinol	11,610	83	83
Costau tir	3,507	25	26
Dibrisiant adeiladau	2,979	21	23
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**45,805**	**326**	**353**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**90,269**	**643**	**739**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**30,392**	**216**	**381**
Rhent	2,833	20	9
Cyllid	2,624	19	13
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**24,935**	**177**	**359**
Llafur di-dâl	5,232	37	30

FFERMYDD MYNYDD DEFAID 2022/23

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	47	8	36
CYFANSWM ASEDAU	1,647,580	208,924	1,537,516
CYFANSWM DYLEDION	30,815	64,533	79,656
GWERTH NET	**1,616,765**	**144,391**	**1,457,860**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	98	69	95

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	111.88	111.15
Ydau a chnydau eraill	0.34	1.02
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	78.90	119.85
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**191.12**	**232.02**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**140.43**	**147.95**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod sugno	9	12
Gwartheg eraill	17	19
Defaid magu	795	919
Defaid eraill	480	613

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.12	1.22
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	0.67	0.79
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	92.08	97.63
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.92	0.93
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,347	1,415
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,011	1,067
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	0.61	0.62

FFERMYDD UCHELDIR GWARTHEG A DEFAID 2022/23

DATA FFERM GYFAN Nifer o ffermydd: 95

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	41,534	433	528
Defaid	39,728	415	590
Cnydau a phorthiant	8,434	88	143
Taliad Sylfaenol	17,309	181	194
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	1,527	16	22
Incwm o gynhyrchu egni	2,317	24	38
Incwm amrywiol	9,464	99	152
CYFANSWM ALLBYNNAU	**120,313**	**1,256**	**1,667**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	15,757	164	174
Costau tir pori tymhorol	3,185	33	40
Milfeddygol a meddyginiaethau	4,025	42	42
Costau da byw eraill	6,607	69	73
Gwrteithiau	8,539	89	118
Costau cnydau eraill	2,535	26	36
Contractio penodedig	4,928	51	59
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**45,576**	**474**	**542**
Llafur y telir amdano	3,527	37	44
Contractio arall a llogi peiriannau	883	9	10
Tanwydd a thrwsio	11,566	121	128
Dibrisiant peiriannau	12,809	134	150
Costau ffermio cyffredinol	11,037	115	113
Costau tir	4,489	47	37
Dibrisiant adeiladau	3,367	35	47
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**47,678**	**498**	**529**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**93,254**	**972**	**1,071**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**27,059**	**284**	**596**
Rhent	3,906	41	51
Cyllid	3,133	33	23
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**20,020**	**210**	**522**
Llafur di-dâl	4,384	46	43

FFERMYDD UCHELDIR GWARTHEG A DEFAID 2022/23

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	50	5	40
CYFANSWM ASEDAU	1,357,340	-	1,287,252
CYFANSWM DYLEDION	56,212	-	109,486
GWERTH NET	**1,301,128**	**-**	**1,177,766**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	96	-	91

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	89.06	89.75
Ydau a chnydau eraill	2.50	4.28
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	10.60	15.34
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**102.16**	**109.37**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**95.81**	**102.53**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod sugno	22	22
Gwartheg eraill	71	85
Defaid magu	341	428
Defaid eraill	256	316

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.36	1.49
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	1.04	1.29
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ yoen)	106.13	113.62
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.86	0.90
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ ypen)	1,478	1,524
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,025	1,115
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	0.99	1.15

FFERMYDD LLAWR GWLAD GWARTHEG A DEFAID 2022/23

DATA FFERM GYFAN Nifer o ffermydd: 61

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	59,466	651	883
Defaid	33,721	369	517
Cnydau a phorthiant	14,356	157	171
Taliad Sylfaenol	16,489	180	177
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	2,248	25	40
Incwm o gynhyrchu egni	3,035	33	79
Incwm amrywiol	10,238	112	212
CYFANSWM ALLBYNNAU	**139,553**	**1,527**	**2,079**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	15,649	171	167
Costau tir pori tymhorol	4,596	50	87
Milfeddygol a meddyginiaethau	3,539	39	39
Costau da byw eraill	7,717	84	105
Gwrteithiau	10,199	112	122
Costau cnydau eraill	3,990	44	50
Contractio penodedig	6,550	72	68
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**52,240**	**572**	**638**
Llafur y telir amdano	3,266	36	56
Contractio arall a llogi peiriannau	739	8	7
Tanwydd a thrwsio	13,619	149	166
Dibrisiant peiriannau	13,347	146	175
Costau ffermio cyffredinol	12,225	134	128
Costau tir	4,900	54	53
Dibrisiant adeiladau	5,342	58	87
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**53,438**	**585**	**672**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**105,678**	**1,157**	**1,310**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**33,875**	**370**	**769**
Rhent	7,168	78	92
Cyllid	5,011	55	73
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**21,696**	**237**	**604**
Llafur di-dâl	3,816	42	50

Cynnwys

FFERMYDD LLAWR GWLAD GWARTHEG A DEFAID 2022/23

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	25	10	26
CYFANSWM ASEDAU	1,581,568	250,037	1,479,523
CYFANSWM DYLEDION	73,631	31,376	173,375
GWERTH NET	**1,507,937**	**218,661**	**1,306,148**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	95	87	88

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	80.26	82.61
Ydau a chnydau eraill	4.47	4.26
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	12.28	12.12
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**97.01**	**98.99**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**91.41**	**94.79**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod sugno	23	19
Gwartheg eraill	105	151
Defaid magu	284	313
Defaid eraill	185	256

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.36	1.39
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	1.16	1.29
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	117.38	121.63
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.91	0.95
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,479	1,495
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,029	1,056
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.22	1.46

FFERMYDD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL 2022/23

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 63

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Buchod godro - llaeth	593,293	4,855	6,733
Buchod godro - allbwn arall	5,221	43	75
Gwartheg eraill	72,509	593	688
Defaid	18,871	154	61
Cnydau a phorthiant	4,166	34	-5
Taliad Sylfaenol	20,289	166	186
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	451	4	1
Incwm o gynhyrchu egni	3,381	28	47
Incwm amrywiol	9,336	76	67
CYFANSWM ALLBYNNAU	**727,517**	**5,953**	**7,853**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	195,784	1,602	1,830
Costau tir pori tymhorol	26,579	217	296
Milfeddygol a meddyginiaethau	14,260	117	119
Costau da byw eraill	42,433	347	366
Gwrteithiau	41,262	338	410
Costau cnydau eraill	8,295	68	85
Contractio penodedig	31,824	260	292
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**360,437**	**2,949**	**3,398**
Llafur y telir amdano	25,635	210	348
Contractio arall a llogi peiriannau	2,641	22	22
Tanwydd a thrwsio	40,366	330	344
Dibrisiant peiriannau	31,274	256	287
Costau ffermio cyffredinol	34,274	280	324
Costau tir	15,375	126	130
Dibrisiant adeiladau	20,071	164	202
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**169,636**	**1,388**	**1,657**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**530,073**	**4,337**	**5,055**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**197,444**	**1,616**	**2,798**
Rhent	7,215	59	38
Cyllid	23,637	193	173
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**166,592**	**1,364**	**2,587**
Llafur di-dâl	16,820	138	113

FFERMYDD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL 2022/23

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	26	1	36
CYFANSWM ASEDAU	2,496,876	-	2,464,067
CYFANSWM DYLEDION	352,402	-	771,572
GWERTH NET	**2,144,474**	**-**	**1,692,495**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	86	-	69

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	117.26	111.36
Ydau a chnydau eraill	1.67	0.19
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	11.83	12.97
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**130.76**	**124.52**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**122.21**	**114.12**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod godro	181	225
Buchod sugno	2	0
Gwartheg eraill	166	170
Defaid magu	185	67
Defaid eraill	116	36

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,245	7,325
Mantais dros ddwysfwyd (£ y fuwch)	2,370	2,608
Gwerthiant llaeth (£ y fuwch)	3,260	3,418
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	45.62	47.08
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	2.08	2.37

FFERMYDD GODRO LLAWR GWLAD 2022/23

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 53

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Buchod godro - llaeth	760,922	5,459	9,717
- allbwn arall	11,163	80	115
Gwartheg eraill	85,643	614	847
Defaid	4,530	32	0
Cnydau a phorthiant	12,785	92	1
Taliad Sylfaenol	21,440	154	172
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	565	4	2
Incwm o gynhyrchu egni	2,526	18	27
Incwm amrywiol	6,061	43	55
CYFANSWM ALLBYNNAU	**905,635**	**6,496**	**10,936**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	232,224	1,666	2,958
Costau tir pori tymhorol	34,108	245	657
Milfeddygol a meddyginiaethau	17,054	122	194
Costau da byw eraill	57,594	413	732
Gwrteithiau	42,670	306	438
Costau cnydau eraill	15,042	108	124
Contractio penodedig	39,999	287	468
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**438,691**	**3,147**	**5,571**
Llafur y telir amdano	46,809	336	425
Contractio arall a llogi peiriannau	2,670	19	33
Tanwydd a thrwsio	45,185	324	449
Dibrisiant peiriannau	34,107	245	328
Costau ffermio cyffredinol	43,188	310	429
Costau tir	14,542	104	165
Dibrisiant adeiladau	26,700	192	283
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**213,201**	**1,530**	**2,112**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**651,892**	**4,677**	**7,683**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**253,743**	**1,819**	**3,253**
Rhent	13,083	94	57
Cyllid	16,562	119	180
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**224,098**	**1,606**	**3,016**
Llafur di-dâl	17,036	122	155

FFERMYDD GODRO LLAWR GWLAD 2022/23

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	21	3	29
CYFANSWM ASEDAU	2,908,270	-	2,818,915
CYFANSWM DYLEDION	268,572	-	498,476
GWERTH NET	**2,639,698**	**-**	**2,320,439**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	91	-	82

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	129.75	111.98
Ydau a chnydau eraill	8.59	1.05
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	6.88	5.68
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**145.22**	**118.71**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**139.39**	**113.46**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod godro	209	260
Buchod sugno	1	0
Gwartheg eraill	184	187
Defaid magu	50	24
Defaid eraill	37	0

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,967	9,130
Mantais dros ddwysfwyd (£ y fuwch)	2,718	3,133
Gwerthiant llaeth (£ y fuwch)	3,627	4,244
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	45.90	46.74
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	2.22	2.68

ELW BRAS: DEFAID MYNYDD

	Pob diadell	Traean uchaf
		2022/23
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	184	61
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	642	623
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.18	1.36
ALLBWN Y FENTER	**£ y ddafad**	**£ y ddafad**
Gwerthiant ŵyn - stôr	8.51	5.27
Gwerthiant ŵyn - wedi'u pesgi	72.93	104.32
Gwerthiant defaid eraill	20.19	27.03
Gwerthiant gwlân	0.93	1.08
Amrywiol	0.01	0.01
Newid mewn gwerth	2.18	3.81
Pryniant defaid	-8.16	-9.91
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**96.59**	**131.61**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	23.55	23.54
Costau tir pori tymhorol	3.52	3.27
Milfeddygol a meddyginiaethau	6.73	8.08
Costau da byw eraill	7.66	9.55
Contractio penodedig	2.19	2.19
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	14.72	14.89
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**58.37**	**61.52**
ELW BRAS	**38.22**	**70.09**

ELW BRAS: DEFAID UCHELDIR

	Pob diadell	Traean uchaf
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	66	22
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	469	510
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.39	1.52
ALLBWN Y FENTER	**£ y ddafad**	**£ y ddafad**
Gwerthiant ŵyn - stôr	7.83	0.09
Gwerthiant ŵyn - wedi'u pesgi	116.24	147.42
Gwerthiant defaid eraill	22.54	24.57
Gwerthiant gwlân	0.95	0.94
Amrywiol	0.02	0.01
Newid mewn gwerth	2.40	6.14
Pryniant defaid	-15.01	-20.01
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**134.97**	**159.16**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	23.83	21.16
Costau tir pori tymhorol	2.98	2.65
Milfeddygol a meddyginiaethau	7.26	7.75
Costau da byw eraill	10.00	10.18
Contractio penodedig	2.10	2.03
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	22.95	19.91
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**69.12**	**63.68**
ELW BRAS	**65.85**	**95.48**

ELW BRAS: DEFAID LLAWR GWLAD

2022/23	Pob diadell	Traean uchaf
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	34	11
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	383	360
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.39	1.51
ALLBWN Y FENTER	**£ y ddafad**	**£ y ddafad**
Gwerthiant ŵyn - stôr	1.30	1.14
Gwerthiant ŵyn - wedi'u pesgi	139.46	171.84
Gwerthiant defaid eraill	24.03	31.61
Gwerthiant gwlân	0.98	0.76
Amrywiol	0.00	0.00
Newid mewn gwerth	4.75	4.97
Pryniant defaid	-23.13	-30.53
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**147.39**	**179.79**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	27.18	21.47
Costau tir pori tymhorol	3.12	2.89
Milfeddygol a meddyginiaethau	7.60	6.97
Costau da byw eraill	11.86	12.64
Contractio penodedig	2.00	1.49
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	16.86	13.70
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**68.62**	**59.16**
ELW BRAS	**78.77**	**120.63**

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO LLAWR GWLAD

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	21	7
Maint y fuches (buchod magu)	56	62
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.88	0.97
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,496	1,537
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,044	1,027
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	588.93	470.92
Gwerthiant teirw a buchod	169.53	140.77
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	494.04	786.02
Newid mewn gwerth	9.41	38.07
Pryniant gwartheg	-179.88	-165.44
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**1,082.03**	**1,270.34**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	204.67	109.57
Milfeddygol a meddyginiaethau	35.10	31.88
Costau da byw eraill	112.14	131.70
Contractio penodedig	24.46	29.08
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	227.91	238.60
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**604.28**	**540.83**
ELW BRAS	**477.75**	**729.51**

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO UCHELDIR

	Pob buches	Traean uchaf
		2022/23
Nifer o fuchesi yn y sampl	29	10
Maint y fuches (buchod magu)	51	59
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.89	0.91
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,502	1,545
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	997	1,121
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	704.41	560.98
Gwerthiant teirw a buchod	192.95	211.63
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	308.90	539.40
Newid mewn gwerth	64.44	133.80
Pryniant gwartheg	-221.62	-226.30
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**1,049.08**	**1,219.51**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	170.62	181.54
Milfeddygol a meddyginiaethau	55.97	46.31
Costau da byw eraill	93.73	89.49
Contractio penodedig	18.33	10.24
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	221.28	167.20
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**559.93**	**494.78**
ELW BRAS	**489.15**	**724.73**

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO MYNYDD

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	103	34
Maint y fuches (buchod magu)	43	39
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.88	0.91
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,461	1,525
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	1,044	1,149
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	789.75	841.38
Gwerthiant teirw a buchod	173.09	187.76
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	279.95	412.60
Newid mewn gwerth	18.92	16.57
Pryniant gwartheg	-237.88	-229.69
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**1,023.83**	**1,228.62**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	267.51	198.28
Milfeddygol a meddyginiaethau	42.04	44.18
Costau da byw eraill	93.80	101.34
Contractio penodedig	9.64	7.26
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	175.00	171.31
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**587.99**	**522.37**
ELW BRAS	**435.84**	**706.25**

ELW BRAS: BUCHOD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL 2022/23

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	57	19
Maint y fuches (buchod godro)	182	195
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,228	8,435
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	45.68	47.92
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Llaeth	3,300.32	4,042.14
Lloi	145.35	158.34
Gwerthiant teirw a buchod	225.84	315.05
Newid mewn gwerth	12.29	-24.31
Pryniant gwartheg	-352.39	-373.53
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**3,331.41**	**4,117.69**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	940.26	1,084.11
Milfeddygol a meddyginiaethau	62.37	76.12
Costau da byw eraill	197.83	236.52
Contractio penodedig	52.12	59.68
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	277.30	295.88
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**1,529.88**	**1,752.31**
ELW BRAS	**1,801.53**	**2,365.38**

ELW BRAS: BUCHOD GODRO LLAWR GWLAD

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	47	16
Maint y fuches (buchod godro)	200	210
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	8,038	9,760
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	46.25	45.86
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Llaeth	3,717.68	4,476.85
Lloi	148.38	165.14
Gwerthiant teirw a buchod	250.96	333.19
Newid mewn gwerth	13.35	14.40
Pryniant gwartheg	-370.20	-441.63
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**3,760.17**	**4,547.95**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	1,018.20	1,282.32
Milfeddygol a meddyginiaethau	72.80	83.73
Costau da byw eraill	253.62	299.86
Contractio penodedig	61.61	53.23
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	278.76	280.34
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**1,684.99**	**1,999.48**
ELW BRAS	**2,075.18**	**2,548.47**

COSTAU CYNHYRCHU CIG OEN 2022/23

Ceiniogau y kg pwysau byw	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	120	40	40
Bwyd	59.23	46.41	71.02
Milfeddygol a meddyginiaethau	14.42	12.10	16.66
Costau da byw eraill	23.04	20.12	25.09
Porthiant	33.94	26.40	42.11
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**130.63**	**105.03**	**154.88**
ADNEWYDDU DIADELL	**18.88**	**15.70**	**26.18**
Llafur y telir amdano	6.09	3.80	9.09
Pŵer a pheiriannau	60.02	43.12	86.58
Adeiladau	17.53	11.53	25.18
Costau fferm cyffredinol	26.72	19.45	36.20
Rhent	10.16	7.13	15.36
Cyllid	7.50	3.78	10.86
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**128.02**	**88.81**	**183.27**
CYFANSWM COSTAU	**277.53**	**209.54**	**364.33**
ELW NET	**-22.24**	**55.20**	**-114.27**
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.29	1.41	1.18
Maint y ddiadell	593	615	547
Cyfartaledd oen pwysau byw (kg)	40.50	41.68	39.78

COSTAU CYNHYRCHU LLAETH

Ceiniogau y litr	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	104	35	34
Bwyd	12.12	10.46	13.96
Milfeddygol a meddyginiaethau	0.90	0.77	0.90
Costau da byw eraill	3.64	3.00	4.10
Porthiant	3.75	3.15	4.22
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**20.41**	**17.38**	**23.18**
ADNEWYDDU BUCHES	**1.50**	**0.85**	**2.47**
Llafur y telir amdano	1.21	1.07	1.52
Pŵer a pheiriannau	3.44	3.18	3.92
Adeiladau	1.69	1.66	2.03
Costau fferm cyffredinol	1.88	1.79	1.94
Rhent	0.47	0.39	0.49
Cyllid	0.79	0.79	1.00
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**9.48**	**8.88**	**10.90**
CYFANSWM COSTAU	**31.39**	**27.11**	**36.55**
ELW NET	**16.40**	**23.37**	**9.14**
Mantais dros ddwysfwyd	34.24	38.29	30.43
Pris llaeth	45.61	47.99	43.56

COSTAU CYNHYRCHU CIG EIDION: LLOI SUGNO 2022/23

Ceiniogau y kg pwysau byw	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	27	9	9
Bwyd	17.90	9.25	28.42
Milfeddygol a meddyginiaethau	12.26	10.63	12.63
Costau da byw eraill	22.32	15.59	26.87
Porthiant	44.34	35.23	59.59
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**96.82**	**70.70**	**127.51**
ADNEWYDDU BUCHES	**-9.29**	**-20.59**	**0.41**
Llafur y telir amdano	6.77	3.30	7.66
Pŵer a pheiriannau	62.96	45.24	80.12
Adeiladau	26.16	8.82	40.60
Costau fferm cyffredinol	31.73	25.30	41.73
Rhent	6.72	2.46	9.19
Cyllid	7.79	3.95	11.60
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**142.13**	**89.07**	**190.90**
CYFANSWM COSTAU	**229.66**	**139.18**	**318.82**
ELW NET	**-25.58**	**62.15**	**-115.68**

Mae cynhyrchu lloi sugno yn cyfeirio at gostau buchod sugno a'u lloi hyd at adeg diddyfnu.

COSTAU CYNHYRCHU CIG EIDION: PESGI

Ceiniogau y kg pwysau byw	Pob fferm
Nifer o ffermydd	10
Bwyd	109.70
Milfeddygol a meddyginiaethau	6.98
Costau da byw eraill	33.21
Porthiant	66.65
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**216.54**
Llafur y telir amdano	6.80
Pŵer a pheiriannau	75.11
Adeiladau	24.53
Costau fferm cyffredinol	28.39
Rhent	10.02
Cyllid	4.06
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**148.91**
CYFANSWM COSTAU	**365.45**
ELW NET	**-30.52**

Mentrau pesgi yw'r rai hynny sy'n prynu gwartheg cryfion ag ifanc, a'r rhai sy'n pesgi lloi fagwyd ar y fferm ar ôl diddyfnu.

Anghenion Elw Fferm

Mae’n rhaid cael elw er mwyn ariannu:

Codi arian personol o’r busnes,
Ad-dalu benthyciadau (cyfalaf),
Gwariant / buddsoddiad cyfalaf,
Treth bersonol, a
Risg a gwobrwyo ymdrech entrepreneuraidd

Mae’r cyfrifiad canlynol yn helpu i benderfynu a oes elw digonol i sicrhau digon o adnoddau ariannol:

Elw fel y dangosir yn y cyfrifon

Plws: Costau dibrisiant am y flwyddyn
Stoc gychwynnol (da byw a storfeydd eraill)
Dyledwyr cychwynnol a chredydwyr terfynol
Benthyciadau / HP wedi’u codi a chyfalaf a gyflwynwyd
Gwerthu tir a pheiriannau

Tynnu: Stoc derfynol (da byw a storfeydd eraill)
Dyledwyr terfynol a chredydwyr cychwynnol
Cynnyrch wedi’i ddefnyddio/bwyta ar y fferm

Hafal i: Arian i dalu am ymrwymiadau

Tynnu: Codi arian personol o’r busnes
Ad-daliadau benthyciadau / HP (cyfalaf)
Gwariant / buddsoddiad cyfalaf
Treth bersonol

Hafal i: Llif Arian Net Blynyddol (LIANB)

Yn ddelfrydol dylai’r LIANB fod yn bositif gan amlaf (i’w weld fel gwelliant ym malans banc / dyledion y fferm). Yr eitemau sydd yn dylanwadu fwyaf ar y tebygolrwydd y bydd y LIANB yn bositif yw:

Maint yr elw
Lefel y codi arian personol
Gwariant cyfalaf
Ad-dalu benthyciadau / HP

Gall LIANB negyddol (h.y. proffidioldeb fferm annigonol ac/neu alw mawr ar arian parod) effeithio’n sylweddol ar hyfywdra y busnes yn y tymor hir.